

КОЛУМНА

За Ањезе

ТЕУТА АРИФИ

**Мајка Тереза ги надмина барие-
рите на јазикот,
етносот и раса-
та и затоа таа е
голема и света
личност, без
разлика на тоа
што толку мно-
гу се обидуваат
да ја намалат
тие што поради
својата мален-
кост не се во
состојба да се
помират со
фактот дека
нејзините коре-
ни сепак се ал-
бански. А вто-
ра работа е
тој кич од ку-
ќа среде
Скопје, наре-
чен Дом на
Мајка Тереза**

О Господе, направи од мене средство на мирот Твој, така што таму каде што има омра-за, да носам љубов; таму каде што има не-правда да го носам духот на прошката; таму каде што има кавга, да носам хармонија; таму каде што има грешки да ја носам вистината, ве-ли во една од своите молитви Блажената Мајка Тереза.

И отако секој човек ќе ги препознае толку возвишениите желби кажани на толку едноставен начин, не може, а да не се запраша себеси како е можно од една фигура од светски размери, како што е Мајка Тереза, кај нас да се прави раздор. Каква е таа овдешна лоша способност големите, универзални личности да ги мериме со каприциозноста и малициозноста на дневните интереси и политики. Каква е таа лоша способност од фигура на човек, кој бара поизнос да биде господово средство за ширење љубов, хармонија и разбирање помеѓу луѓето, да правиме кавги и недоразбирања.

Мислам дека сиве овие години, преку сите активности што се преземаат во Македонија, а кои се однесуваат на Мајка Тереза, се препознава тенденција на игнорирање, па и исклучување, на етничката припадност и етничкиот идентитет на Мајка Тереза, тенденција што иритира. Општо познато е дека Мајка Тереза е Албанка од Скопје, Албанка од Македонија, со католичко-христијанска вероисповед и крстена во една од најстарите католички цркви на Балканот, црква заснована на традицијата на основоположниците на албанската црковна литература, Андреа и Пјетр Богдані.

И тоа инсистирање на прикажување на нејзиниот идентитет, без да се истакнат нејзиниот етнос и традиција, туку само да се идентификува како скопјанка, ги прави многу смешни, јадни и бедни таквите што посакуваат да ја избршат личната историја на Мајка Тереза, која почнува од Ањезе Бојациу. На таквите тешко им паѓа да ја претстават Мајка Тереза и како нобеловец за мир, и како Албанка, и како христијанка, и како жена и како жителка на Скопје. И навистина Мајка Тереза, е повеќе од Албанка, скопјанка или Балканка. Таа целиот свој живот го помина за да им помогне на децата кои биле многу далеку од нашите простори. Мајка Тереза навистина е повеќе од христијанка, затоа што со своето разбирање на универзалниот лик на Господ најмногу им помогнала на луѓето кои, впрочем, и не биле христијани, и сето тоа го направила заради љубовта спрема Господ.

Да мереши Мајка Тереза според мерката на овие сиромашни во духот Балканци, ќе си седеше дома во Скопје и ќе им помагаше са-

мо на „своите“. Но, Мајка Тереза за свои ги сметаше сите деца, сите сиромашни. Мајка Тереза ги надмина бариеите на јазикот, етносот и расата и затоа таа е голема и света личност, без разлика на тоа што толку многу се обидуваат да ја намалат тие кои поради својата маленкост не се во состојба да се помират со фактот дека нејзините корени сепак се албански.

А втора работа е тој кич од киче среде Скопје, наречен Дом на Мајка Тереза, на кој му фали сè што Мајка Тереза рефлектираше како вредност: скромност и понизност. Мајка Тереза е личност што живеела во многу скромен дом и својата храна ја делела со сиромашните. Создаде посебен ред на монахињи и го облече белиот сари како облека на сиромашните. Мајка Тереза е жената

што побара да се откаже банкетот организиран во нејзина чест од страна на Нобеловиот комитет. По тој повод кажа дека со таа храна може да прехрани многу гладни усти. Мајка Тереза беше жената што кога се врати во Индија го собра јадењето, целото јадење од банкетот организиран за нејзин пречек, и храната ги собра и министрите и ги однесе со себе храната во сиромашниот кварт Нирмал Хридеј, за да ги нахранат нејзините штитеници. Затоа што никој како неа не знаеше колку може сиромаштијата да го раззори човекот и да го остави без верба и достоинство. Таа беше олицетворение на љубовта и достоинството како надеж дека сепак има една човечка рака и за тие што животот го поминуваат во длабока сиромаштија, а во светот тие се сепак помногубројни.

Тој кич среде Скопје, кој не е изграден ниту таму каде што бил нејзиниот роден дом, не може да не потсетува на овие големи вредности на понизноста, милоста и скромноста, туку само покажува колку карикатурално може да ги разберат овие вредности локалните лидери и уметници, чие име и слава не може да го поминат ни Табановци, а камоли да стигнат до Калкута или Стокхолм.

На прашањето зошто не се занимава со политика, Мајка Тереза вели: Ако се вплеткам во политиката повеќе нема да љубам. Затоа што ќе бидам само со едни, а не со сите луѓе. А тоа е различно. И навистина е различно. Нејзината љубов изјавена кон Бога е инспиративна, нејзиното пожртвување служење на човекот како битие ја прави центар на хуманиот универзум. Универзум што не може да го разберат оние што и од најголемите вредности и ликови на својата земја можат да предизвикаат само мали комшишки кавги.